

ความหลากหลายของไม้พื้นล่างในป่าชุมชนโคกกระพี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดนครราชสีมา

Diversity of Understory Plants in Khok Kra Pi Community Forest,
Sung Noen District, Nakhon Ratchasima Province

เทียมหทัย ชูพันธ์*

Thiamhathai Chooan*

สาขาวิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000
Program of Biology, Faculty of Science and Technology, Nakhon Ratchasima Rajabhat University,
Nakhon Ratchasima Province, 30000

*Corresponding author E-mail: thiamhathai@yahoo.com

Received 14 September 2025, Accepted 30 June 2026, Published 6 October 2026

บทคัดย่อ

การศึกษาความหลากหลายของไม้พื้นล่างในป่าชุมชนโคกกระพี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดนครราชสีมา โดยวิธีการสุ่มวางแปลงตัวอย่างขนาด 5x5 เมตร จำนวน 88 แปลง ผลการศึกษาพบไม้พื้นล่าง จำนวน 52 วงศ์ 139 สกุล 164 ชนิด ค่าดัชนีความหลากหลายของชนิดพันธุ์ (H') มีค่าเท่ากับ 3.5583 ค่าความสม่ำเสมอในการกระจายตัว (E) มีค่าเท่ากับ 0.6977 วงศ์ที่พบมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ วงศ์ถั่ว (Fabaceae) จำนวน 26 ชนิด วงศ์หญ้า (Poaceae) จำนวน 13 ชนิด วงศ์โมก (Apocynaceae) จำนวน 12 ชนิด วงศ์เข็ม (Rubiaceae) จำนวน 9 ชนิด และวงศ์ผักบุ้ง (Convolvulaceae) จำนวน 8 ชนิด จากการตรวจสอบสถานภาพด้านการอนุรักษ์ตาม IUCN Red list พบพืชที่อยู่ในสถานะใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง (Critically Endangered; CR) 1 ชนิด ได้แก่ แฉงสุรนารี (*Maerua koratensis* Srisanga & Watthana) สถานะใกล้สูญพันธุ์ (Endangered; EN) 1 ชนิด ได้แก่ ประดู่ป่า (*Pterocarpus macrocarpus* Kurz) สถานะเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ (Vulnerable; VU) 1 ชนิด ได้แก่ ประดู่ป่า (*Cycas siamensis* Miq.)

คำสำคัญ: ความหลากหลาย ชนิดพืช ป่าชุมชน

ABSTRACT

The study investigated the diversity of understory plants in Khok Kra Pi Community Forest, Sung Noen District, Nakhon Ratchasima Province. A total of 88 plots, each measuring 5x5 meters, were randomly sampled to assess plant diversity and species. The results revealed 52 families, 139 genera, and 164 species. The species diversity index (H') was calculated at 3.5583, while the evenness index (E) was 0.6977. The five most dominant families were Fabaceae (26 species), Poaceae (13 species), Apocynaceae (12 species), Rubiaceae (9 species), and Convolvulaceae (8 species). Conservation status according to the IUCN Red List identified one species as Critically Endangered (*Maerua koratensis* Srisanga & Watthana), one species as Endangered (*Pterocarpus macrocarpus* Kurz) and one as Vulnerable (*Cycas siamensis* Miq.).

Keywords: Diversity, Plant species, Community forest

บทนำ

ป่าผลัดใบ (Deciduous forest) เป็นป่าที่ต้นไม้ส่วนใหญ่ผลัดใบหรือทิ้งใบทั้งหมดในช่วงฤดูแล้ง เพื่อลดการคายน้ำ และรักษาความชื้น เป็นการปรับตัวให้อยู่รอดในสภาพแล้ง และผลิใบใหม่เมื่อเข้าสู่ฤดูฝน พบเห็นได้มากในป่าชุมชนหรือป่าสาธารณะประโยชน์ของภาคอีสาน ไม่ว่าจะเป็นป่าเต็งรัง หรือป่าเบญจพรรณ เป็นป่าที่ชาวอีสานคุ้นเคยและใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านอาหาร ด้านที่อยู่อาศัย สมุนไพร และประโยชน์ใช้สอยอื่น ๆ โดยหลายแห่งมีการบริหารจัดการในรูปแบบของป่าชุมชนที่ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการ พื้นฟู และอนุรักษ์ให้ยังคงความอุดมสมบูรณ์ มีการใช้ทรัพยากรและผลผลิตอื่น ๆ จากป่าอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และสมดุล (สมหญิง, 2554; เทียมหทัย, 2562)

ป่าชุมชนโคกกระพี มีเนื้อที่ประมาณ 1,000 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอสูงเนิน ซึ่งนอกจากจะเป็นอำเภอที่เป็นแหล่งสำคัญทางวัฒนธรรม เช่น พระนอน เมืองเสมา และแหล่งหินตัดบ้านส้มบกงาม ยังเป็น 1 ใน 5 อำเภอของพื้นที่อุทยานธรณีโลกโคราช (สำนักงานอุทยานธรณีโคราช, 2566) ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติเช่นพรรณพืชและการมีพื้นที่ป่าเป็นแหล่งเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญในการเป็นอุทยานธรณีโลกไม่ด้อยไปกว่ามรดกทางวัฒนธรรม อย่างไรก็ตาม จากการที่พื้นที่ป่ามีเส้นทางคมนาคมระหว่างหมู่บ้านแบ่งพื้นที่ป่าเป็นสองฝั่ง ทำให้ประสบปัญหาในการลักลอบทิ้งขยะ อีกทั้งเกิดไฟไหม้ป่าเป็นประจำทุกปีในช่วงฤดูแล้งเนื่องจากการถูกละเลยจากพื้นที่เกษตรกรรมและการลักลอบเผา ส่งผลให้สภาพพื้นที่ป่าค่อนข้างโปร่ง เนื่องจากกล้าไม้/ลูกไม้ หรือไม้หนุม ไม่สามารถเจริญเติบโตได้ตึก ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ การเจริญทดแทนในอนาคต ดังนั้น การศึกษาความหลากหลายของพรรณพืชจะเป็นแนวทางในการฟื้นฟู อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนของชุมชน และยังเป็นการสร้างข้อมูลทางทรัพยากรที่สำคัญสำหรับการเพิ่มพูนความสำคัญและคงความเป็นมรดกโลกของโคราชต่อไป

วิธีการวิจัย

สำรวจความหลากหลายของไม้พื้นล่าง (ประกอบด้วย กล้าไม้ ลูกไม้ ของไม้ต้น ไม้พุ่มและไม้พุ่มรอเลื้อยที่มีความสูงไม่เกิน 1.30 เมตร ไม้ล้มลุก และไม้เลื้อย) ในป่าชุมชนโคกกระพี อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ด้วยการวางแปลงตัวอย่างขนาด 5x5 เมตร จำนวน 88 แปลง บันทึกข้อมูลชนิดพืช จำนวนต้น ถ่ายภาพและเก็บตัวอย่างเพื่อการระบุชนิด ตรวจสอบชื่อพืชโดยอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลและเอกสารทางพฤกษศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (ก่องกานดา และวรดลต์, 2559; ธวัชชัย, 2555; Forest Herbarium, 2024; IPNI, 2024; POWO, 2024) ตรวจสอบสถานภาพด้านการอนุรักษ์ตาม IUCN Red list พืชหายาก พืชเฉพาะถิ่น และพืชที่ถูกคุกคามในประเทศไทย (IUCN, 2024; Forest Herbarium, 2017; ราชนัย, 2551)

วิเคราะห์ค่าดัชนีความหลากหลายของชนิดพันธุ์ (Shannon-Wiener Index; H') และค่าความสม่ำเสมอในการกระจายตัว (Evenness; E) (ดอกรัก, 2554; Pielou, 1975; Krebs, 1985) โดยมีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

ค่าดัชนีความหลากหลายของชนิดพันธุ์

$$H' = - \sum_{i=1}^S (p_i \ln p_i) \quad (1)$$

โดย H' = ค่าดัชนีความหลากหลายของชนิดพันธุ์

p_i = สัดส่วนระหว่างจำนวนต้นไม้ชนิด i ต่อจำนวนต้นไม้มทั้งหมด

S = จำนวนชนิดพรรณไม้ทั้งหมด

ค่าความสม่ำเสมอในการกระจายตัว

$$Evenness = \frac{H'}{\ln S} \quad (2)$$

โดย S = จำนวนชนิดพรรณไม้ทั้งหมด

ผลการวิจัย และวิจารณ์ผลการวิจัย

จากการสำรวจแปลงตัวอย่าง พบไม้พื้นล่างจำนวน 52 วงศ์ 139 สกุล 164 ชนิด (ตารางที่ 1 และภาพที่ 1) ซึ่งพบพืชหลากหลายลักษณะวิสัย เช่น ก้ามไม้/ลูกไม้ของไม้ต้น ไม้พุ่ม หรือไม้พุ่มรอเลื้อย ไม้ล้มลุก และไม้เลื้อย นอกจากนี้ยังพบพืชไม่มีท่อลำเลียง (Non-vascular plant) จำนวน 1 ชนิด ได้แก่ ลิเวอร์เวิร์ต (*Riccia* sp.) พืชเมล็ดเปลือย (Gymnosperms) จำนวน 1 ชนิด ได้แก่ ประดป่า (*Cycas siamensis* Miq.) และพืชดอก (Angiosperms) จำนวน 162 ชนิด วงศ์ที่พบชนิดพืชมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ วงศ์ถั่ว (Fabaceae) 26 ชนิด รองลงมา คือ วงศ์หญ้า (Poaceae) 13 ชนิด วงศ์โมก (Apocynaceae) 12 ชนิด วงศ์เข็ม (Rubiaceae) 9 ชนิด และวงศ์ผักบุ้ง (Convolvulaceae) 8 ชนิด (ภาพที่ 2)

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ไม้พื้นล่างที่มีความหนาแน่น (Density; D) สูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ เพ็ก (12.0111) รองลงมาคือ หญ้าใบไผ่ (11.7429) ว่านข้าวเหนียว (9.1170) มะลิไส้ไก่ (6.8239) เปราะป่า (5.0116) ตามลำดับ ไม้พื้นล่างที่มีความถี่ (Frequency; F) สูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ เพ็ก (5.0498) รองลงมา คือ กะเจียน (4.7653) เปราะป่า (4.2674) โมกมัน (4.0541) ว่านข้าวเหนียว (3.9118) ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นพืชพื้นล่างที่เป็นชนิดเด่นของป่าเต็งรัง สอดคล้องกับสภาพนิเวศวิทยาของพื้นที่ที่เป็นดินทรายร่วน ค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) ประมาณ 6-7 ความสูงจากระดับน้ำทะเลระหว่าง 250-280 เมตร และพบร่องรอยของไฟไหม้ในช่วงฤดูแล้งหลายจุดซึ่งเชื่อมต่อมาจากพื้นที่เกษตรกรรม

ค่าดัชนีความหลากหลายของชนิดพันธุ์ (H') มีค่าเท่ากับ 3.5583 ค่าความสม่ำเสมอในการกระจายตัว (E') มีค่าเท่ากับ 0.6977 เปรียบเทียบกับการศึกษาพืชพื้นล่างของอุทยานแห่งชาติภูแลนคา จังหวัดชัยภูมิ ที่มีค่าดัชนีความหลากหลายของ ชนิดพันธุ์ 3.6627 ค่าความสม่ำเสมอในการกระจายตัว 0.7890 (เทียมหทัย และคณะ, 2560) รวมถึงการศึกษาของวัดป่าเขาคงคา อำเภอบรรพตพิสัย และป่าชุมชนหุบใหญ่ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ที่มีค่าดัชนีความหลากหลายของชนิดพันธุ์ 3.9968 และ 4.3447 ค่าความสม่ำเสมอในการกระจายตัว 0.8031 และ 0.8224 ตามลำดับ (เทียมหทัย และคณะ, 2563; เทียมหทัย, 2568) เห็นได้ว่าค่าดัชนีความหลากหลายของชนิดพันธุ์และค่าความสม่ำเสมอในการกระจายตัวของพืชพื้นล่างในป่าชุมชนโคกกระพี้มีค่าน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเนื่องจากสภาพพื้นที่ป่าเป็นพื้นที่ราบ ล้อมรอบด้วยพื้นที่เกษตรกรรมและมีไฟไหม้เข้ามาในพื้นที่ป่าเป็นประจำทุกปีจากการเผาเศษวัสดุในพื้นที่เกษตร ซึ่งส่งผลกระทบต่อเจริญเติบโตของพืชพื้นล่าง รวมถึงก้ามไม้ของไม้ต้นและไม้พุ่ม ทำให้หยุดชะงักหรือตายไป อีกทั้งในหลายจุดมีเพ็กและโจดปกคลุมหนาแน่น ส่งผลให้พืชพื้นล่างชนิดอื่นเจริญเติบโตได้ค่อนข้างยากและเป็นเชื้อไฟอย่างดีจากการลักลอบเผาป่า

จากการตรวจสอบสถานภาพด้านการอนุรักษ์ตาม IUCN Red list (IUCN, 2024) พบพืชที่อยู่ในสถานะใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง (Critically Endangered; CR) 1 ชนิด ได้แก่ แฉงสุรนารี (*Maerua koratensis* Srisanga & Watthana) สถานะใกล้สูญพันธุ์ (Endangered; EN) 1 ชนิด ได้แก่ ประดู่ป่า (*Pterocarpus macrocarpus* Kurz) สถานะเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ (Vulnerable; VU) 1 ชนิด ได้แก่ ประดป่า (*Cycas siamensis* Miq.) (ตารางที่ 1) นอกจากนี้ยังพบพืชเฉพาะถิ่นของไทย (Endemic species) 3 ชนิด ได้แก่ แฉงสุรนารี พุดผา (*Gardenia saxatilis* E. T. Geddes) และมะลิไส้ไก่ (*Jasminum siamense* Craib) (Forest Herbarium, 2017; Srisanga et al., 2021) ซึ่งการศึกษานี้เน้นเป็นการรายงานการกระจายพันธุ์เพิ่มเติมของแฉงสุรนารีในพื้นที่อำเภอสูงเนิน นอกเหนือจากพื้นที่อำเภอสีคิ้วและอำเภอด่านขุนทด (Srisanga et al., 2021) แสดงให้เห็นว่าป่าชุมชนโคกกระพี้เป็นพื้นที่ป่าชุมชนแห่งหนึ่งที่สมควรให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ความหลากหลายของพรรณพืช รวมถึงรักษาพันธุ์กรรมพืชที่ถูกคุกคามและพืชเฉพาะถิ่นของไทย อย่างไรก็ตามพืชที่สำรวจพบจำนวน 53 ชนิดอยู่ในสถานะที่เป็นกังวลน้อยที่สุดหรือยังไม่อยู่ในภาวะถูกคุกคามและพบเห็นอยู่ทั่วไป (Least Concern; LC) จำนวน 3 ชนิดอยู่ในสถานะที่มีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะวิเคราะห์ถึงความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ (Data Deficient; DD) และพืชอีกจำนวน 97 ชนิด ที่ยังไม่มีรายงานสถานภาพด้านการอนุรักษ์

(ก) ขจร

(ข) หัสคุณ

(ค) เปราะป่า

(ง) ปอกระเจาขาว

(จ) ผักชีช้าง

(ฉ) กองกอยตลอดซอน

(ช) เถาคัน

(ซ) สมัดน้อย

(ณ) หญ้าแพรกหิน

(ญ) ข้าวจีสร้อย

(ฎ) แฉงสุรนารี

(ฏ) หญ้าน้ำค้าง

(ฐ) คันทูลี

(ฑ) กะตังใบเตี้ย

(ฒ) มะลิไล่ไก่

ภาพที่ 1 ตัวอย่างไม้พื้นล่างในป่าชุมชนโคกกระพี้ (ก) ขจร (ข) หัสคุณ (ค) เปราะป่า (ง) ปอกระเจาขาว (จ) ผักชีช้าง (ฉ) กองกอยตลอดซอน (ช) เถาคัน (ซ) สมัดน้อย (ณ) หญ้าแพรกหิน (ญ) ข้าวจีสร้อย (ฎ) แฉงสุรนารี (ฏ) หญ้าน้ำค้าง (ฐ) คันทูลี (ฑ) กะตังใบเตี้ย และ (ฒ) มะลิไล่ไก่

ตารางที่ 1 ไม้พื้นล่างในป่าชุมชนโคกกระพี้ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

No	Family	Scientific name	Local name	pi lnpi	RD	RF
1	Acanthaceae	<i>Blepharis maderaspatensis</i> (L.) B. Heyne ex Roth	ลีนุงุเห้	-0.1257	3.8650	0.2134
2	Amaryllidaceae	<i>Crinum wattii</i> Baker	พลับพลึงป่า	-0.0048	0.0647	0.0711
3	Anacardiaceae	<i>Lannea coromandelica</i> (Houtt.) Merr.	อ้อยช้าง	-0.0111	0.1757	0.9246
4	Annonaceae	<i>Huberantha cerasoides</i> (Roxb.) Chaowasku	กะเจียน	-0.1081	3.1160	4.7653
5	Annonaceae	<i>Uvaria dulcis</i> Dunal	นมแมวซ้อน	-0.0053	0.0740	0.2134
6	Apocynaceae	<i>Amphineurion marginatum</i> (Roxb.) D.J. Middleton	โมกเครือ ไล่ด้ง	-0.0036	0.0462	0.2134
7	Apocynaceae	<i>Carissa spinarum</i> L.	หนามพรม	-0.0145	0.2404	0.8535
8	Apocynaceae	<i>Cryptolepis buchananii</i> R.Br. ex Roem. & Schult.	เถาเอ็นอ่อน	-0.0016	0.0185	0.1422
9	Apocynaceae	<i>Gymnema latifolium</i> Wall. ex Wight	เถาฆวน	-0.0009	0.0092	0.0711
10	Apocynaceae	<i>Ichnocarpus frutescens</i> (L.) W.T. Aiton	เครือชูด	-0.0016	0.0185	0.0711
11	Apocynaceae	<i>Streptocaulon juvenas</i> (Lour.) Merr.	เถาประสงค์	-0.0048	0.0647	0.2134
12	Apocynaceae	<i>Streptocaulon kleinii</i> Wight & Arn.	จุกโรหิณี	-0.0036	0.0462	0.2134
13	Apocynaceae	<i>Telosma cordata</i> (Burm.f.) Merr.	ขจร	-0.0220	0.3976	1.2091
14	Apocynaceae	<i>Urceola micrantha</i> (Wall. ex G. Don) D.J. Middleton	เถาปูน	-0.0016	0.0185	0.1422
15	Apocynaceae	<i>Vincetoxicum indicum</i> (Burm.f.) Mabb.	คันธุลี	-0.0009	0.0092	0.0711
16	Apocynaceae	<i>Wrightia pubescens</i> R.Br.	โมกมัน	-0.1104	3.2085	4.0541
17	Apocynaceae	<i>Zygostelma benthamii</i> Baill.	อบเชยเถา	-0.0036	0.0462	0.2845
18	Araceae	<i>Amorphophallus</i> sp.	อีรอกแกระ	-0.0009	0.0092	0.0711
19	Araceae	<i>Rhaphidophora peepla</i> (Roxb.) Schott	พลูช้าง	-0.0177	0.3051	0.3556
20	Araceae	<i>Typhonium laoticum</i> Gagnep.	อุตพิดเล็ก	-0.0203	0.3606	0.2134
21	Araceae	<i>Typhonium trilobatum</i> (L.) Schott	อุตพิด	-0.0042	0.0555	0.0711
22	Aristolochiaceae	<i>Aristolochia pothieri</i> Pierre ex Lecomte	กระเช้าทอง	-0.0009	0.0092	0.0711
23	Asparagaceae	<i>Asparagus racemosus</i> Willd.	ผักซี่ช้าง	-0.0059	0.0832	0.2845
24	Asparagaceae	<i>Ophiopogon intermedius</i> D. Don	แพรงหิน	-0.0224	0.4068	0.9957
25	Asparagaceae	<i>Ophiopogon</i> sp.	-	-0.0048	0.0647	0.3556
26	Asparagaceae	<i>Peliosanthes teta</i> Andrews	สามสิบ	-0.0042	0.0555	0.0711
27	Asteraceae	<i>Ageratum conyzoides</i> L.	สาบแรังสาบกา	-0.0840	2.2006	1.7070
28	Asteraceae	<i>Chromolaena odorata</i> (L.) R.M. King & H. Rob.	สาบเสือ	-0.0629	1.4979	2.6316
29	Asteraceae	<i>Elephantopus scaber</i> L.	โตไม่รู้ล้ม	-0.0009	0.0092	0.0711
30	Bignoniaceae	<i>Millingtonia hortensis</i> L.f.	ปีบ	-0.0131	0.2127	0.3556
31	Boraginaceae	<i>Ehretia aspera</i> Willd.	หมันดง ก้อม	-0.0086	0.1294	0.8535
32	Capparaceae	<i>Capparis flavicans</i> Kurz	จั่วเลีย	-0.0091	0.1387	0.8535
33	Capparaceae	<i>Maerua koratensis</i> Srisanga & Watthana	แจ่งสุรนารี (CR)	-0.0023	0.0277	0.1422
34	Capparaceae	<i>Maerua siamensis</i> (Kurz) Pax	แจ่ง	-0.0086	0.1294	0.4979
35	Celastraceae	<i>Elaeodendron glaucum</i> (Rottb.) Pers.	น้ำนอง	-0.0009	0.0092	0.0711
36	Colchicaceae	<i>Gloriosa superba</i> L.	ดองดึง	-0.0009	0.0092	0.0711
37	Combretaceae	<i>Combretum quadrangulare</i> Kurz	สะแกนา	-0.0126	0.2034	0.6401
38	Commelinaceae	<i>Commelina sikkimensis</i> C.B. Clarke	ผักปลาบ	-0.0009	0.0092	0.0711

No	Family	Scientific name	Local name	pi (npi)	RD	RF
39	Commelinaceae	<i>Murdannia bracteata</i> (C.B. Clarke) J.K. Morton ex D.Y. Hong	หญ้าปากกิ้ง	-0.0048	0.0647	0.1422
40	Commelinaceae	<i>Murdannia edulis</i> (Stokes) Faden	ว่านข้าวเหนียว	-0.2184	9.1170	3.9118
41	Commelinaceae	<i>Murdannia loriformis</i> (Hassk.) R.S. Rao & Kammathy	ผักปลาบโคก	-0.0029	0.0370	0.1422
42	Convolvulaceae	<i>Aniseia martinicensis</i> (Jacq.) Choisy	จิงจ้อ	-0.0016	0.0185	0.0711
43	Convolvulaceae	<i>Argyrea collinsiae</i> (Craib) Na Songkhla & Traiperm	กระดังงา	-0.0059	0.0832	0.5690
44	Convolvulaceae	<i>Distimake quinatus</i> (R. Br.) A.R. Simões & Staples	จิงจ้อน้ำนาง	-0.0220	0.3976	0.7824
45	Convolvulaceae	<i>Distimake vitifolius</i> (Burm.f.) Pisuttimarn & Petrongari	จิงจ้อเหลือง	-0.0016	0.0185	0.0711
46	Convolvulaceae	<i>Evolvulus alsinoides</i> (L.) L.	ใบตอก้าน	-0.0177	0.3051	0.9246
47	Convolvulaceae	<i>Evolvulus nummularius</i> (L.) L.	ใบตางเหรีญ	-0.0194	0.3421	0.3556
48	Convolvulaceae	<i>Ipomoea obscura</i> (L.) Ker Gawl.	โศกวง	-0.0023	0.0277	0.1422
49	Convolvulaceae	<i>Merremia hirta</i> (L.) Merr.	จิงจ้อนวล	-0.0009	0.0092	0.0711
50	Cucurbitaceae	<i>Momordica cochinchinensis</i> (Lour.) Spreng.	ฟักข้าว	-0.0009	0.0092	0.0711
51	Cucurbitaceae	<i>Neosomitra</i> sp.	เครือลิ้นแลน	-0.0106	0.1664	0.4267
52	Cucurbitaceae	<i>Solena heterophylla</i> Lour.	ตำลึงตัวผู้	-0.0016	0.0185	0.0711
53	Cycadaceae	<i>Cycas siamensis</i> Miq.	ปรงป่า (VU)	-0.0023	0.0277	0.2134
54	Cyperaceae	<i>Fimbristylis</i> sp.	-	-0.0470	1.0264	1.9203
55	Cyperaceae	<i>Killingera</i> sp.	-	-0.0016	0.0185	0.0711
56	Dioscoreaceae	<i>Dioscorea arachidna</i> Prain & Burkill	มันหนอน	-0.0086	0.1294	0.2845
57	Ebenaceae	<i>Diospyros castanea</i> (Craib) H.R. Fletcher	ตะโกพนม	-0.0075	0.1110	0.2134
58	Ebenaceae	<i>Diospyros mollis</i> Griff.	มะเกลือบ้าน	-0.0296	0.5733	1.8492
59	Ebenaceae	<i>Diospyros montana</i> Roxb.	มะเกลือป่า	-0.0016	0.0185	0.1422
60	Ebenaceae	<i>Diospyros rhodocalyx</i> Kurz	ตะโกนา	-0.0091	0.1387	0.5690
61	Euphorbiaceae	<i>Croton crassifolius</i> Geiseler	พังคี่	-0.0159	0.2681	0.1422
62	Euphorbiaceae	<i>Jatropha gossypifolia</i> L.	สบู่แดง	-0.0163	0.2774	0.3556
63	Euphorbiaceae	<i>Suregada multiflora</i> (A. Juss.) Baill.	ขึ้นทองพญาบาท	-0.0059	0.0832	0.4979
64	Fabaceae	<i>Abrus precatorius</i> L.	มะกล่ำตาหนู	-0.0224	0.4068	0.6401
65	Fabaceae	<i>Albizia lebbek</i> (L.) Benth.	พูกษ์	-0.0053	0.0740	0.4979
66	Fabaceae	<i>Albizia lebbekoides</i> (DC.) Benth.	คาง	-0.0091	0.1387	0.7112
67	Fabaceae	<i>Albizia odoratissima</i> (L.f.) Benth.	กางขี้มอด	-0.0009	0.0092	0.0711
68	Fabaceae	<i>Alysicarpus vaginalis</i> (L.) DC.	ถั่วลิสงนา	-0.0016	0.0185	0.0711
69	Fabaceae	<i>Bauhinia saccocalyx</i> Pierre	เสี้ยวป่า	-0.0059	0.0832	0.2134
70	Fabaceae	<i>Christia vespertilionis</i> (L.f.) Bakh.f.	หางนกสิง	-0.0048	0.0647	0.0711
71	Fabaceae	<i>Crotalaria medicaginea</i> Lam.	ผักแว่นต้น	-0.0023	0.0277	0.0711
72	Fabaceae	<i>Dalbergia nigrescens</i> Kurz	ฉนวน	-0.0163	0.2774	0.4267
73	Fabaceae	<i>Dendrolobium lanceolatum</i> (Dunn) Schindl.	เกลือบหนู	-0.0009	0.0092	0.0711
74	Fabaceae	<i>Eriosema chinense</i> Vogel	แห้วประดู่	-0.0009	0.0092	0.0711
75	Fabaceae	<i>Erythrophleum succirubrum</i> Gagnep.	พันชาด	-0.0315	0.6195	2.7738
76	Fabaceae	<i>Grona triflora</i> (L.) H. Ohashi & K. Ohashi	หญ้าเกล็ดหอย	-0.0042	0.0555	0.1422
77	Fabaceae	<i>Phyllodium pulchellum</i> (L.) Desv.	เกล็ดปลาซ่อน	-0.0036	0.0462	0.1422

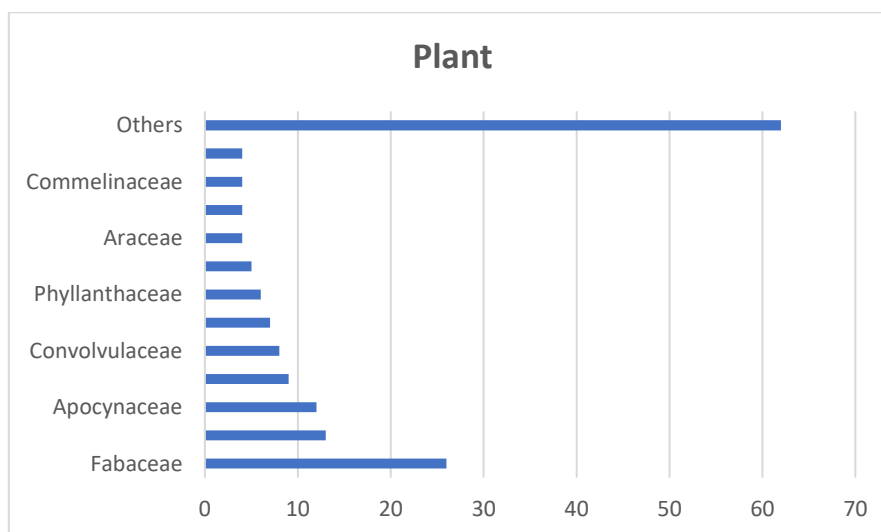
No	Family	Scientific name	Local name	pi (npi)	RD	RF
78	Fabaceae	<i>Polhillides velutina</i> (Willd.) H. Ohashi & K. Ohashi	หญ้าสองปล้อง	-0.0029	0.0370	0.2134
79	Fabaceae	<i>Pterocarpus macrocarpus</i> Kurz	ประดู่ป่า (EN)	-0.0023	0.0277	0.2134
80	Fabaceae	<i>Pterolobium integrum</i> Craib	แก้วมือไว	-0.0086	0.1294	0.7824
81	Fabaceae	<i>Rhynchosia bracteata</i> Benth. ex Baker	มะแปบป่า	-0.0036	0.0462	0.2134
82	Fabaceae	<i>Senna garrettiana</i> (Craib) H.S. Irwin & Barneby	แสมสาร	-0.0036	0.0462	0.2845
83	Fabaceae	<i>Sindora siamensis</i> Teijsm. ex Miq. var. <i>maritima</i> (Pierre) K. Larsen & S.S. Larsen	แต่โหล่น	-0.0126	0.2034	0.1422
84	Fabaceae	<i>Sindora siamensis</i> Teijsm. ex Miq. var. <i>siamensis</i>	มะค่าแต่	-0.0150	0.2497	0.2845
85	Fabaceae	<i>Stylosanthes guianensis</i> (Aubl.) Sw.	หญ้าสไตโล	-0.0042	0.0555	0.0711
86	Fabaceae	<i>Stylosanthes humilis</i> Kunth	หญ้าสไตโล	-0.0101	0.1572	0.2134
87	Fabaceae	<i>Tephrosia purpurea</i> (L.) Pers.	ครามป่า	-0.0091	0.1387	0.1422
88	Fabaceae	<i>Tephrosia vestita</i> Vogel	ด่านราชสีห์	-0.0009	0.0092	0.0711
89	Fabaceae	<i>Xylia xylocarpa</i> (Roxb.) W. Theob. var. <i>kerrii</i> (Craib & Hutch.) I.C. Nielsen	แดง	-0.0029	0.0370	0.2845
90	Hypericaceae	<i>Cratoxylum cochinchinense</i> (Lour.) Blume	ตัวเกลี้ยง	-0.0232	0.4253	0.8535
91	Lamiaceae	<i>Gmelina asiatica</i> L.	ช้องแมว	-0.0036	0.0462	0.1422
92	Lamiaceae	<i>Hymenopyramis brachiata</i> Wall. ex Griff.	กระดุกกบ	-0.0023	0.0277	0.1422
93	Lamiaceae	<i>Leucas aspera</i> (Willd.) Link	หญ้านกเค้า	-0.1297	4.0407	0.5690
94	Lamiaceae	<i>Mesosphaerum suaveolens</i> (L.) Kuntze	แมงลักคา	-0.0326	0.6472	0.0711
95	Lamiaceae	<i>Vitex pinnata</i> L.	ตีนนก	-0.0016	0.0185	0.1422
96	Lauraceae	<i>Beilschmiedia roxburghiana</i> Nees	ผีหมอบ	-0.0009	0.0092	0.0711
97	Lauraceae	<i>Litsea glutinosa</i> (Lour.) C.B. Rob.	หมีเหม็น	-0.0257	0.4808	1.4936
98	Loganiaceae	<i>Strychnos axillaris</i> Colebr.	ขวากไก่	-0.0009	0.0092	0.0711
99	Malvaceae	<i>Grewia eriocarpa</i> Juss.	ปอแก่นเทา	-0.0042	0.0555	0.3556
100	Malvaceae	<i>Grewia sessilifolia</i> Gagnep.	ข้าวจีสร้อย	-0.0348	0.7027	2.2760
101	Malvaceae	<i>Helicteres lanata</i> (Teijsm. & Binn.) Kurz	ปอกระเจาขาว	-0.1110	3.2362	3.9829
102	Malvaceae	<i>Microcos tomentosa</i> Sm.	พลับพลา	-0.0211	0.3791	0.9246
103	Malvaceae	<i>Sida cordifolia</i> L.	หญ้าขัดใบป้อม	-0.0773	1.9695	1.2802
104	Malvaceae	<i>Urena lobata</i> L.	ขี้ครอก	-0.0140	0.2312	0.4267
105	Malvaceae	<i>Waltheria indica</i> L.	ตานทราย	-0.0023	0.0277	0.0711
106	Melastomataceae	<i>Memecylon edule</i> Roxb.	พลองเหมือด	-0.0816	2.1174	2.4893
107	Meliaceae	<i>Azadirachta indica</i> A. Juss.	สะเดา	-0.0311	0.6103	2.0626
108	Meliaceae	<i>Walsura trichostemon</i> Miq.	กัตลัน	-0.0016	0.0185	0.0711
109	Menispermaceae	<i>Pachygona dasycarpa</i> Kurz	หนามพรม	-0.0121	0.1942	0.4979
110	Menispermaceae	<i>Tiliacora triandra</i> (Colebr.) Diels	ย่านาง	-0.0009	0.0092	0.0711
111	Menispermaceae	<i>Tinospora baenzigeri</i> Forman	ชิงช้าชาลี	-0.0240	0.4438	0.9957
112	Ochnaceae	<i>Ochna integerrima</i> (Lour.) Merr.	ช้างน้าว	-0.0016	0.0185	0.1422
113	Oleaceae	<i>Olex scandens</i> Roxb.	น้ำใจใคร่	-0.0611	1.4424	2.9872
114	Oleaceae	<i>Jasminum elongatum</i> (P.J. Bergius) Willd.	มะลิเถา	-0.0059	0.0832	0.4267
115	Oleaceae	<i>Jasminum siamense</i> Craib	มะลิใส่ไก่	-0.1832	6.8239	1.2091
116	Opiliaceae	<i>Cansjera rheedei</i> J.F. Gmel.	นางจุม	-0.0036	0.0462	0.2845

No	Family	Scientific name	Local name	pi (npi)	RD	RF
117	Passifloraceae	<i>Adenia viridiflora</i> Craib	ผักสาบ	-0.0009	0.0092	0.0711
118	Phyllanthaceae	<i>Antidesma ghaesembilla</i> Gaertn.	เฒ่าไขปลาคา	-0.0009	0.0092	0.0711
119	Phyllanthaceae	<i>Breynia hirsuta</i> (Beille) Welzen & Pruesapan	กองกอยลอด ซอน	-0.0101	0.1572	0.2134
120	Phyllanthaceae	<i>Bridelia ovata</i> Decne.	มะกา	-0.0016	0.0185	0.1422
121	Phyllanthaceae	<i>Flueggea virosa</i> (Roxb. ex Willd.) Royle	ก้างปลาขาว	-0.0091	0.1387	0.5690
122	Phyllanthaceae	<i>Phyllanthus emblica</i> L.	มะขามป้อม	-0.0036	0.0462	0.2845
123	Phyllanthaceae	<i>Phyllanthus virgatus</i> G. Forst.	ขางอ้าไฟ	-0.0023	0.0277	0.0711
124	Poaceae	<i>Acroceras munroanum</i> (Balansa) Henrard	หญ้าใบไม้	-0.2515	11.7429	0.6401
125	Poaceae	<i>Chrysopogon nemoralis</i> (Balansa) Holttum	แฝกดอน	-0.0116	0.1849	0.0711
126	Poaceae	<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers.	หญ้าแพรก	-0.0249	0.4623	0.0711
127	Poaceae	<i>Eleusine indica</i> (L.) Gaertn.	หญ้าตีนนก	-0.0042	0.0555	0.0711
128	Poaceae	<i>Hygroryza aristata</i> (Retz.) Nees ex Wight & Arn.	หญ้าพองลม	-0.0906	2.4411	0.5690
129	Poaceae	<i>Hyparrhenia</i> sp.	-	-0.0101	0.1572	0.2134
130	Poaceae	<i>Panicum repens</i> L.	หญ้าชันกาด	-0.0771	1.9602	0.2134
131	Poaceae	<i>Setaria parviflora</i> (Poir.) Kerguelen	หญ้าหางหมา จอก	-0.0249	0.4623	0.0711
132	Poaceae	<i>Setaria</i> sp.	-	-0.0326	0.6472	0.4267
133	Poaceae	<i>Urochloa distachyos</i> (L.) T.Q. Nguyen	หญ้าตีนกา	-0.0121	0.1942	0.1422
134	Poaceae	<i>Urochloa mutica</i> (Forssk.) T.Q. Nguyen	หญ้าขน	-0.0081	0.1202	0.2134
135	Poaceae	<i>Vietnamosasa ciliata</i> (A. Camus) T.Q. Nguyen	โจด	-0.0023	0.0277	0.0711
136	Poaceae	<i>Vietnamosasa pusilla</i> (A. Chev. & A. Camus) T.Q. Nguyen	เพ็ก	-0.2546	12.0111	5.0498
137	Polygalaceae	<i>Polygala erioptera</i> DC.	ต่างไก่กระ	-0.0016	0.0185	0.0711
138	Portulacaceae	<i>Portulaca pilosa</i> L.	สารพัดพิษ	-0.0059	0.0832	0.1422
139	Rhamnaceae	<i>Ziziphus oenopolia</i> (L.) Mill. var. <i>oenopolia</i>	เล็บเหยี่ยว	-0.0738	1.8493	3.5562
140	Ricciaceae	<i>Riccia</i> sp.	ลิเวอร์เวิร์ด	-0.0273	0.5178	0.2845
141	Rubiaceae	<i>Catunaregam tomentosa</i> (Blume ex DC.) Tirveng.	มะเค็ด	-0.0190	0.3329	0.9957
142	Rubiaceae	<i>Gardenia saxatilis</i> E.T. Geddes	พุดผา	-0.0016	0.0185	0.1422
143	Rubiaceae	<i>Leptopetalum biflorum</i> (L.) Neupane & N. Wikstr.	หญ้าน้ำค้าง	-0.0116	0.1849	0.0711
144	Rubiaceae	<i>Mitragyna diversifolia</i> (Wall. ex G. Don) Havil.	กระพุ่ม	-0.0009	0.0092	0.0711
145	Rubiaceae	<i>Morinda pubescens</i> Sm.	ยอป่า	-0.0029	0.0370	0.2845
146	Rubiaceae	<i>Paederia foetida</i> L.	พังโหม	-0.0009	0.0092	0.0711
147	Rubiaceae	<i>Paederia linearis</i> Hook.f.	ตดหมุดหมา	-0.0009	0.0092	0.0711
148	Rubiaceae	<i>Spermacoce latifolia</i> Aubl.	กระดุมใบ	-0.0070	0.1017	0.2134
149	Rubiaceae	<i>Spermacoce remota</i> Lam.	หญ้าเขมร	-0.0009	0.0092	0.0711
150	Rutaceae	<i>Clausena excavata</i> Burm.f.	หัสศุณ	-0.0341	0.6842	0.5690
151	Rutaceae	<i>Harrisonia perforata</i> (Blanco) Merr.	คนทา	-0.0029	0.0370	0.0711
152	Rutaceae	<i>Micromelum minutum</i> (G. Forst.) Wight & Arn. var. <i>minutum</i>	สมันน้อย	-0.0228	0.4161	0.7824

No	Family	Scientific name	Local name	pi (npi)	RD	RF
153	Rutaceae	<i>Naringi crenulata</i> (Roxb.) Nicolson	กระแจะ	-0.0070	0.1017	0.5690
154	Salicaceae	<i>Casearia grewiaifolia</i> Vent.	กรวยป่า	-0.0053	0.0740	0.2845
155	Salicaceae	<i>Flacourtia indica</i> (Burm.f.) Merr.	ตะขบป่า	-0.0300	0.5825	2.4182
156	Sapindaceae	<i>Lepisanthes rubiginosa</i> (Roxb.) Leenh.	มะหวด	-0.0009	0.0092	0.0711
157	Sapotaceae	<i>Xantolis cambodiana</i> (Pierre ex Dubard) P. Royen	ตานเสี้ยน	-0.0016	0.0185	0.0711
158	Verbenaceae	<i>Lantana camara</i> L.	ผกากรอง	-0.0307	0.6010	2.1337
159	Vitaceae	<i>Ampelocissus martini</i> Planch.	องุ่นป่า	-0.0070	0.1017	0.3556
160	Vitaceae	<i>Cissus repens</i> Lam.	เถาคัน	-0.0172	0.2959	1.6358
161	Vitaceae	<i>Leea thorelii</i> Gagnep.	กะตังใบเตี้ย	-0.0023	0.0277	0.1422
162	Zingiberaceae	<i>Curcuma singularis</i> Gagnep.	กระเจียว	-0.0116	0.1849	0.0711
163	Zingiberaceae	<i>Kaempferia galanga</i> L.	เปราะป่า	-0.1500	5.0116	4.2674
164	Zingiberaceae	<i>Kaempferia</i> sp.	เปราะ	-0.0053	0.0740	0.0711
H'				3.5583		
Evenness				0.6977		

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความหลากหลายชนิดของพืชพื้นล่างในป่าชุมชนโคกกระพี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดนครราชสีมา มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 250-280 เมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นดินทรายร่วน ค่าดัชนีความหลากหลายของชนิดพันธุ์ เท่ากับ 3.5583 มีค่าค่อนข้างสูง ค่าความสม่ำเสมอในการกระจายตัว เท่ากับ 0.6977 จะเห็นว่าอยู่ในช่วงปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจในพื้นที่บางส่วนที่พบมีร่องรอยไฟไหม้และพื้นที่ค่อนข้างโล่ง พบไม้ระดับกลางหรือล่างได้น้อย เนื่องจากได้รับผลกระทบจากไฟ นอกจากนี้ พื้นที่บางส่วนมีเพ็กและโจดปกคลุมหนาแน่น ส่งผลต่อความหลากหลายชนิดและความสามารถในการเจริญเติบโตของพืชพื้นล่างในกลุ่มอื่นด้วย พืชที่สำรวจพบ 164 ชนิด จำแนกเป็นพืชไม่มีท่อลำเลียง 1 ชนิด พืชเมล็ดเปลือก 1 ชนิด และพืชดอก 162 ชนิด พบได้หลากหลายลักษณะวิสัย ทั้งกล้าไม้หรือลูกไม้ของไม้ต้น/ไม้พุ่ม ไม้พุ่ม/ไม้พุ่มรอเลื้อย ไม้ล้มลุก และไม้เลื้อย พืชพื้นล่างเด่นประกอบด้วย เพ็ก วานข้าวเหนียว มะลิไส้ไก่ เปราะป่า และหญ้าใบไผ่ ซึ่งเป็นพืชเด่นในพื้นที่ป่าเต็งรัง พืช 3 ชนิดอยู่ในสถานะถูกคุกคาม ได้แก่ แฉงสุรนารี ประดู่ป่า และปรังป่า พืชเฉพาะถิ่นของไทย ได้แก่ แฉงสุรนารี พุดผา และมะลิไก่

ภาพที่ 2 พืชที่สำรวจพบจำแนกตามวงศ์

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณสนับสนุนงานวิจัยมูลฐาน (Fundamental Fund) จากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกว.) ประจำปีงบประมาณ 2568

เอกสารอ้างอิง

- ก่องกานดา ชยามฤต และ วรตลต์ แจ่มจำรัส. (2559). **คู่มือจำแนกพรรณไม้**. กรุงเทพฯ: กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช.
- ดอกรัก มารอด. (2554). **เทคนิคการสุ่มตัวอย่างและการวิเคราะห์สังคมพืช**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาชีววิทยาป่าไม้ คณะวนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เทียมหทัย ชูพันธ์. (2562). พรรณพืชในป่าชุมชนภูประดู่เฉลิมพระเกียรติ อำเภอบรบือ จังหวัดนครราชสีมา. **วารสารวิทยาศาสตร์ มข.** 47(4), 673-690.
- เทียมหทัย ชูพันธ์. (2568). พืชพื้นล่างในป่าชุมชนหุบใหญ่ อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดนครราชสีมา. ใน **รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการพฤกษศาสตร์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 17** (หน้า 61-69). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เทียมหทัย ชูพันธ์, นาริชา วาตี, ศรัณญา กล้าหาญ, สุนิษา ยี่มละมัย และสุวรรณี อุดมทรัพย์. (2563). ความหลากหลายของพรรณพืชในวัดป่าเขาคงคา อำเภอบรบือ จังหวัดนครราชสีมา. **วารสาร PSRU Journal of Science and Technology.** 5(3), 74-96.
- เทียมหทัย ชูพันธ์, เสาวลักษณ์ จำเริญธรรม และอัญชลี ลำพึง. (2560). ความหลากหลายและนิเวศวิทยาของไม้พื้นล่างในอุทยานแห่งชาติภูแลนคา จังหวัดชัยภูมิ. ใน **รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการพฤกษศาสตร์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 11** (หน้า 30-36). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- รัชชัย สันติสุข. (2555). **ป่าของประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช.
- ราชันย์ ภูมา. (2551). **พืชหายากของประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช.
- สมหญิง สุนทรวงษ์. (2554). **ป่าชุมชนกับสังคมไทย**. ค้นจาก <https://www.recoftc.org/thailand/stories/ป่าชุมชนกับสังคมไทย>.
- สำนักงานอุทยานธรณีโคราช. (2566). **เอกสารสมัครอุทยานธรณีโลก: อุทยานธรณีโคราช จังหวัดนครราชสีมา**. ค้นจาก <https://www.khoratgeopark.com/ContentInfo.aspx?dataId=18c9297e-1212-4ee3-bd32-fcfab143b69b&ctype=book>.
- Forest Herbarium. (2017). **Threatened plants in Thailand**. Bangkok: Department of National Parks, Wildlife and Plant Conservation.
- Forest Herbarium. (2024). **Thai plant names: Tem Smitinand (rev. ed. 2014)**. Retrieved from <https://botany.dnp.go.th/mpplant/index.html>.
- IPNI. (2024). **International Plant Names Index**. Retrieved from <http://www.ipni.org>.
- IUCN. (2024). **The IUCN red list of threatened species Version 2024-1**. Retrieved from <https://www.iucnredlist.org/>.
- Krebs, C.J. (1985). **Ecology: The Experimental Analysis of Distribution and Abundance**. New York: Harper & Row.
- Pielou, E.C. (1975). **Ecological Diversity**. New York: Wiley.

POWO. (2024). Plants of the World Online. Facilitated by the Royal Botanic Gardens, Kew.

Retrieved from <https://powo.science.kew.org/>.

Srisanga, P., Muangsan, N., Choopan, T., Thangthong, J., Pratcharoenwanich, R. and Watthana, S. (2021).

Maerua koratensis (Capparaceae), a new species from Thailand. **Phytotaxa**. 498(3), 213- 219.